

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare

PROFILUL ARTE PLASTICE

ISTORIA ARTELOR PLASTICE

COMPOZIȚIA / DISCIPLINĂ PRACTICĂ DE PROFIL

Programă pentru examenul național de bacalaureat

Chișinău, 2021

Aprobată la ședința Comisiei Naționale de Examine,

Proces verbal nr. _____ din _____,

Ordinul nr. _____ din _____

Programa de examen la disciplina de profil *Artă plastică* a fost discutată și avizată în cadrul catedrelor/departamentelor de profil ale instituțiilor de învățământ superior (se va scrie concret universitatea), a comisiilor metodice din cadrul OLSDÎ și de experți în domeniul respectiv.

Structura programei

Programa conține:

1. Preliminarii.
2. Competențe specifice ale disciplinei, evaluate în cadrul examenului național de bacalaureat.
3. Unități de competență, unități de conținut, rezultate ale învățării, evaluate în cadrul examenului național de bacalaureat.
4. Exemplu de test. Exemplu de barem de corectare.
5. Proba practică de profil

1. PRELIMINARII

Programa pentru examenul național de bacalaureat la *profilul Arte plastice* este elaborată în baza Cadrului de referință a Curriculumului Național, aprobat prin ordinul MECC nr. 432/2017, Curriculumului la *Istoria artelor plastice și disciplinele practice de profil* pentru clasele a X-a – XII-a, și anul I-III, colegii de specialitate, precum și în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la examenul național de bacalaureat aprobat prin ordinul nr. 47/2018. Programa reprezintă un document reglator și normativ având ca obiectiv major asigurarea desfășurării corecte și eficiente a examenului.

Programa este destinată autorilor de teste, profesorilor, elevilor, managerilor unităților de învățământ, părinților, etc.

În cadrul examenului național de bacalaureat, *Istoria artelor plastice (proba scrisă) și disciplinele practice de profil (probă practică)* au statut de discipline obligatorii.

Pentru realizarea testului de examen (scris) se alocă 180 minute.

Disciplina *Istoria artelor plastice* este un curs obligatoriu în cadrul disciplinelor de profil din cadrul liceelor /colegiilor de profil Arte Plastice. Disciplina urmărește evoluția civilizațiilor în succesiunea lor cronologică de-a lungul timpului pe diferitele meridiane geografice, modificările și acumulările cantitative și calitative efectuate în cadrul stilurilor, curentelor, școlilor, orientărilor artistice în mersul și desfășurarea lor istorică, a personalităților proeminente și operelor de artă reprezentative.

Prezentul document constituie o esențializare a conținuturilor și a competențelor pentru învățământul liceal. Programa are statut de document reglator și normativ, purtând caracter de obligativitate.

Obiectivul de bază al acestui document este să ofere profesorului și absolvenților reper informativ relevant, orientat spre finalizarea ciclurilor instructiv-educative. Detalierea cu referire la modalitatea de organizare și desfășurare a examenului scris de Istoria artelor plastice, modele concrete de evaluare vor contribui la eșalonarea și sistematizarea pregătirii pentru susținerea cu succes a examenului de bacalaureat.

2. COMPETENȚE SPECIFICE ALE DISCIPLINEI, EVALUATE ÎN CADRUL EXAMENULUI NAȚIONAL DE BACALAUREAT.

Istoria artelor plastice (probă scrisă)

1. Abordarea universului creației artistice plastice din perspectivă cronologică, manifestând interes pentru aprofundarea cunoștințelor în domeniul istoriei artelor plastice.
2. Elaborarea unor judecăți de valoare proprii bazate pe experiențe de cunoaștere a operelor de artă universal și națională, manifestând inițiativă în aprecierea critică a acestora.
3. Aplicarea informațiilor în înțelegerea fenomenului artistic din perspectivă istorică, demonstrând interes pentru modul realizării/păstrării operelor de artă plastică/decorativă.
4. Transferarea achizițiilor teoretice din domeniul istoriei artelor plastice în contexte educaționale/sociale/culturale, manifestând disponibilitatea pentru participarea la viața culturală.

Compoziția – probă practică de profil

1. Identificarea/utilizarea procedeelor artistico-plastice în compoziție, în vederea organizării spațiului plastic, demonstrând interes pentru creațiile din arta plastică.
2. Reprezentarea ideilor/experiențelor/emoțiilor prin aplicarea structurilor compoziționale în diverse materiale, tehnici de artă, dând dovadă de gust estetic și creativitate.
3. Demonstrarea potențialului artistico-plastic în procesul de compunere a compozițiilor, valorificând imaginația/gândirea critică în aplicarea procedeelor artistico-plastice și structurilor compoziționale.
4. Transferarea abilităților de compunere a spațiilor plastice în context educațional, social, cultural, manifestând deschidere pentru valorizarea experiențelor artistice.

3. UNITĂȚI DE COMPETENȚĂ, UNITĂȚI DE CONȚINUT DE EVALUAT, OBIECTIVE DE EVALUARE.

Unități de competență	Unități de conținut	Rezultate ale învățării
<ol style="list-style-type: none">1. Formarea culturii plastice2. Dezvoltarea obiectivă și subiectivă a relației dintre artă și societate, artă și realitatea vizuală, artă și natură, artă și religie, artă-univers, artă și etică, din perspectiva inter- / transdisciplinară3. Înțelegerea modificărilor de viziune, distingerea, noilor concepții4. Identificarea noii problematice de tematică, formă, conținut și limbaj5. Distingerea caracterelor generale și particulare, elementelor de	<ol style="list-style-type: none">1. Introducere. Noțiunii de Artă. Domeniile, ramurile, genurile și speciile artelor plastice. Maestri și capodopere (artiști și instituții culturale de profil).2. Arta epocii preistorice Nașterea Artei. Funcțiile artei. Periodizare. Primele forme de expresie – pictura rupestră, sculptura, arhitectura<p style="text-align: center;">Arta antică</p>3. Arta Egiptului antic Periodizare: Arta Tinită, Arta Imperiului vechi, Arta Imperiului mijlociu, Arta Imperiului nou, Arta Saită Domenii de manifestare: Arhitectura, Sculptura, Pictura4. Arta Orientului antic Prezentare generală, periodizare: Arta Sumero-akkadiană, Arta Babiloniană, Arta Asiriană, Arta Noului Babilon, Arta Persană Domeniile de manifestare: arhitectura, sculptura și artele decorative	<ol style="list-style-type: none">1. Definirea noțiunilor de <i>Arta și operă de artă</i>2. Identificarea domeniilor, ramurilor, genurilor și speciilor artelor plastice3. Analiza criteriilor de clasificare a ramurilor, genurilor și speciilor artelor plastice4. Stabilirea perioadelor și condițiilor istorice de apariție ale artei (picturii, sculpturii și arhitecturii)5. Stabilirea funcțiilor artei6. Determinarea condițiilor istorice,

<p>influență, noilor concepții</p> <p>6. Descifrarea problemelor legate de limbaj: imagini, formă, desen, culoare</p> <p>7. Descifrarea structurilor compoziționale</p> <p>8. Interpretarea fenomenelor plastice în contextul culturii spirituale a civilizațiilor istorice</p> <p>9. Determinarea relațiilor de cauzalitate și schimbare în cadrul stilurilor plastice.</p> <p>10. Aprecierea critică și obiectivă a operelor de artă în cadrul contextelor istorice</p> <p>11. Interpretarea operelor de artă prin prisma ideologiei și a esteticii stilului, în termenii adecvați limbajului plastic</p> <p>12. Formarea comportamentelor democratice și valorilor general umane</p> <p>13. Cunoașterea esteticii stilurilor plastice, a trăsăturilor distinctive ale genurilor și speciilor, a structurii operei și a mijloacelor plastice.</p> <p>14. Formarea culturii comunicării prin capacități de cunoaștere a noțiunilor fundamentale ale artelor plastice, a legităților și principiilor, metodelor și</p>	<p>5. Civilizații Mediteraneene. Arta cretană, egeeană și miceniană Prezentare generală, periodizare Domenii de manifestare – arhitectura, sculptura și pictura</p> <p>6. Arta Greciei antice Caracteristică generală, periodizare, perioada homerică, arhaică, clasică, clasică târzie, elenistică Domenii de manifestare: arhitectura - evoluția stilistică pe marile perioade; sculptura - idealul grecesc canoane; opere și reprezentanți; pictura</p> <p>7. Arta Romei antice Prezentare generală, periodizare Domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, pictura și mozaicul</p> <p>8. Arta preistorică pe teritoriul României Periodizare: paleoliticul, neoliticul, epoca bronzului. Epoca fierului.</p> <p style="text-align: center;">Arta evului mediu</p> <p>9. Premisele artei medievale. Arta paleocreștina Periodizare Domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, artele decorative.</p> <p>10. Arta Bizantină. Arta ambianței bizantine Periodizare Domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, iconografia și mozaicul</p> <p>11. Stilul romanic în Europa Prezentare generală, periodizare Domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, pictura</p> <p>12. Stilul gotic în Europa Prezentare generală, periodizare Domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, pictura și artele decorative</p> <p style="text-align: center;">Renașterea</p> <p>13. Prerenășterea în Italia Prezentare generală, periodizare Pictura, reprezentanți și opere semnificative</p> <p>14. Renașterea în Italia Periodizare, domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, pictura. Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonarroti, Raffaello Sanzio,</p>	<p>surselor culturii renașcentiste</p> <p>7. Identificarea influenței antichității greco – romane asupra stilurilor europene</p> <p>8. Efectuarea conexiunilor, paralelelor</p> <p>9. Prezentarea principalelor școli și centre de artă</p> <p>10. Identificarea monumentelor de artă reprezentative</p> <p>11. Recunoașterea modalităților specifice de expresie plastică (spațiu, formă, culoare)</p> <p>12. Realizarea analizelor plastice comparate și individuale a operelor de artă</p> <p>13. Recunoașterea condițiilor istorice ale marilor perioade</p> <p>14. Distingerea modificărilor în artă, la domeniile majore de manifestare (arhitectura, sculptura, pictura)</p> <p>15. Caracterizarea monumentele de artă reprezentative</p> <p>16. Analizarea schimbările de conținut și formă corespunzătoare etapelor de evoluție a artelor</p> <p>17. Deducerea modalităților specifice de expresie (canoane, legi, desen, spațiu, formă, culoare)</p>
--	--	---

<p>procedeelor de efectuare a unei opere și de descifrare a mesajului ei plastic</p> <p>15. Decodarea morfologiei operelor de artă, stilurilor, prin analiza și interpretarea informației stilistice și semiotice.</p> <p>16. Alcătuirea unor axe cronologice complexe prin plasarea evenimentelor și operelor de referință pentru reflectarea acestor evenimente, grafice și tablouri sinoptice;</p> <p>17. Explicarea problemelor legate de morfologia plastică și limbajul plastic specific</p> <p>18. Identificarea modalităților tratării, formei, luminii, culorii și spațiului plastic în diverse stiluri</p> <p>19. Familiarizarea cu marile personalități, operele reprezentative</p> <p>20. Înțelegerea și explicarea noilor genuri, teme, subiecte</p> <p>21. Localizarea temporală și spațială a fenomenului artistic</p> <p>22. Stabilirea influenței stilurilor și creației unui autor aspra altor autori și stiluri</p> <p>23. Caracterizarea modalităților tratării spațiului plastic în</p>	<p>Școala venețiană de pictură. Giorgione. Tiziano Vecellio și Veroneze - caractere specifice</p> <p>15. Renașterea în Țările de Jos Prezentare generală, caractere particulare. Jan Van Eyck, H. Bosch și P. Bruegel</p> <p>16. Renașterea în Germania Prezentare generală, caractere particulare – arhitectură, sculptură Pictura: A. Dürer, L. Cranach, M. Grünewald, H. Holbein</p> <p>17. Renașterea în Franța Periodizare, domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, pictura</p> <p>18. Manierismul Periodizare, domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, pictura</p> <p style="text-align: center;">Arta secolului al XVII-lea</p> <p>19. Barocul în Italia Periodizare, Rolul Contrareformei în geneza barocului Arhitectura barocă - reprezentanți și opere semnificative, noua problematică Sculptura barocă Pictura barocă. Caravaggio</p> <p>20. Barocul în Spania Prezentare generală, periodizare Domenii de manifestare: Arhitectura și sculptura, caractere specifice, elemente particulare Pictura - reprezentanți și opere semnificative. EL Greco, Velazquez</p> <p>21. Barocul în Belgia Prezentare generală, periodizare, domenii de manifestare – arhitectura, caractere specifice, elemente particulare Pictura - reprezentanți și opere semnificative Rubens, Van Dyck.</p> <p>22. Barocul în Olanda Prezentare generală, periodizare, caractere specifice, elemente particulare Pictura - reprezentanți și opere semnificative F. Hals, Rembrandt van Rijn și Jan Vermeer.</p> <p>23. Clasicismul în Franța Prezentare generală, periodizare, domenii de manifestare Arhitectura, sculptura, pictura</p> <p style="text-align: center;">Arta secolului al XVIII-lea</p> <p>24. Stilul rococo în Franța Periodizare, context istoric</p>	<p>18. Distingerea caracterelor specifice ale stilurilor</p> <p>19. Interpretarea adecvată a fenomenelor plastice atestate în operele de artă și stilurile plastice</p> <p>20. Stabilirea tematicii caracteristice culturii respective</p> <p>21. Analiza conținutului, caracterului, viziunii, morfologiei plastice</p> <p>22. Interpretarea conceptelor despre om, viață și societate și materializarea acestora în modalități plastice (arhitectură, sculptură, pictură)</p> <p>23. Evaluarea operelor plastice comparate</p> <p>24. Înțelegerea și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate</p> <p>25. Identificarea în baza imaginii propuse și caracterizarea operelor și stilurilor de referință din cultura plastică universală din diferite perioade istorice.</p> <p>26. Perceperea modificărilor de viziune</p> <p>27. Emiterea judecăților în vederea noului fenomen</p>
--	---	--

<p>diferite stiluri și curente</p> <p>24. Explicarea problemelor legate de morfologia și limbajul plastic specific</p> <p>25. Distingerea caracterelor specifice și generale</p> <p>26. Analiza structurilor compoziționale, problemelor de concepție, limbaj, tematică</p> <p>27. Analiza și caracterizarea elementelor de influență, noile concepții</p> <p>28. Efectuarea analizelor plastice comparate și individuale</p> <p>29. Înțelegerea fenomenului artistic și extraartistic</p>	<p>Domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, pictura</p> <p>25. Stilul rococo în Anglia Periodizare, context istoric Domenii de manifestare: arhitectura, sculptura, pictura.</p> <p>26. Stilul rococo în Germania Periodizare, context istoric Domenii de manifestare arhitectura, sculptura, pictura.</p> <p>27. Stilul rococo în Italia Periodizare Domenii de manifestare, arhitectura, sculptura, pictura.</p> <p>28. Neoclasicismul Periodizare Domenii de manifestare, arhitectura, sculptura, pictura.</p> <p style="text-align: center;">Arta secolului al XIX-lea</p> <p>29. Romantismul englez Periodizare, domenii de manifestare, arhitectura Romantismul englez, pictura de plein-air – peisajul marin Pictura, Prerafaeliții</p> <p>30. Romantismul german Periodizare, curente artistice și orientări stilistice, C. D. Fridrich</p> <p>31. Romantismul spaniol Periodizare, context istoric, pictura, F. Goya</p> <p>32. Romantismul francez Periodizare, context istoric domenii de manifestare: pictura, reprezentanți și opere semnificative</p> <p>33. Realismul Periodizare, domenii de manifestare – sculptura. Școala de la Barbizon, pictura de plein-air, peisajul de pădure – J.-F. Millet, C. Corot, N. Grigorescu, I. Andreescu Pictura realistă – G. Courbet. Realismul critic – H. Daumier</p> <p style="text-align: center;">Modernismul</p> <p>34. Impresionismul Periodizare, Domenii de manifestare. Arhitectura Sculptura – Au. Rodin Pictura – E. Manet. Reprezentanți și opere semnificative.</p>	<p>28. Elaborarea unor eseuri - comentarii, paralele și sinteze în baza unor reproduceri a operelor plastice, cu referire la stilurile și operele plastice studiate</p> <p>29. Cunoașterea și înțelegerea condițiilor de apariție</p> <p>30. Identificarea raporturilor între stiluri. curente</p> <p>31. Înțelegerea problemele de viziune, concepție și limbaj plastic în arhitectură, sculptură, pictură</p> <p>32. Cunoașterea problemelor și soluțiilor spațiului infinit, a noilor structuri compoziționale și a efectelor de trompe l'oeil</p> <p>33. Definirea problemele de morfologie plastică și ecleraj tenebrosist</p> <p>34. Analiza modificărilor de viziune ale diferitor autori</p> <p>35. Proiectarea structurilor compoziționale, a planurilor, elevațiilor și sistemelor de acoperire arhitecturale</p> <p>36. Însușirea noilor concepții, problemelor de morfologie plastică</p>
--	---	---

	<p>35. Neoimpresionismul Periodizare, reprezentanți și opere semnificative.</p> <p>36. Postimpresionismul Periodizare, pictura, reprezentanți și opere semnificative.</p> <p>37. Simbolismul Periodizare Pictura, reprezentanți și opere</p> <p>38. Arta 1900 - Art Nouveau Periodizare, domenii de manifestare – arhitectura Pictura - reprezentanți și opere semnificative</p> <p style="text-align: center;">Arta secolului XX. Avangarda</p> <p>39. Arhitectura sec. XX – direcții și orientări stilistice majore. Personalități și concepte novatoare – W. Gropius, Le Corbusier Sculptura secolului XX, reprezentanți și opere – A. Bourdelle, C. Brâncuși, H. Moore, A. Giacometti, A. Calder</p> <p>40. Expresionismul. Independenții Expresionismul, James Ensor, E. Munch, Grupări artistice germane: Die Brücke, Der Blaue Reiter – V. Kandinsky, P. Klee</p> <p>41. Expresionismul austriac Particularități stilistice, reprezentanți și opere – Egon Schiele, Oskar Kokoschka</p> <p>42. Expresionismul francez Particularități stilistice, reprezentanți și opere – M. Chagall, Ch. Soutine, A. Modigliani</p> <p>43. Fovismul Particularități stilistice, reprezentanți și opere – H. Matisse</p> <p>44. Cubismul Cubismul cezannian, analitic și sintetic – G. Braque, P. Picasso, J. Gris, etc.</p> <p>45. Futurismul italian Modalități plastice noi. T. Marinetti, U. – Boccion</p> <p>46. Arta abstractă. Abstracția lirică și geometrică Abstracția lirică – Expresionismul abstract. Periodizare, caractere specifice, reprezentanți și opere semnificative, V. Kandinsky. Abstracția geometrică – Suprematismul Neoplasticismul De Stijl, particularități stilistice, reprezentanți și opere – K. Malevici, P. Mondrian</p>	<p>37. Distingerea universului concepțiilor, limbajului și a tematicilor</p> <p>38. Înțelegerea modificărilor de viziune</p> <p>39. Înțelegerea fenomenului plastic național în contextul istoriei și culturii naționale și universale</p> <p>40. Identificarea problemele de concepție, limbaj, tematică</p> <p>41. Distingerea caracterele generale și particulare, elementelor de influență, noilor concepții</p> <p>42. Efectuarea conexiunilor, paralelelor</p> <p>43. Descifrarea problemelor legate de limbaj: imagini, formă, desen, culoare</p> <p>44. Înțelegerea noului fenomen, noilor concepții</p> <p>45. Descifrarea structurilor compoziționale</p>
--	---	---

	<p>47. Dadaismul Particularități stilistice, reprezentanți și opere – M. Duchamp, F. Picabia, M. Ernst</p> <p>48. Pictura metafizică și Suprarealismul Particularități stilistice, reprezentanți și opere – G. De Chirico, S. Dali, R. Magritte</p> <p>49. Abstracționismul după cel de al II-lea război mondial Particularități stilistice, reprezentanți și opere – J. Pllock, B. Newman, M. Rothko</p> <p>50. Pop Art Temele fundamentale ale Pop Art-ului: reclama și mijloacele de informare în masă. Marea Britanie – expoziția <i>This is Tomorrow</i> - R. Hamilton Italia – Arte Povera SUA Pop Art în – J. Johns, R. Rauschenberg, Andy Warhol</p> <p>51. Grupul Fluxus Intermedia sau Neo Dada: J. Cage, N.J. Paick, Yoko Ono</p> <p>52. Performance Art Noua formă de exprimare artistică performance-ul: M. Abramovic, J. Beuys, C. Burden. Acționismul în Artă.</p> <p>53. Arta românească de la sf. sec. al XIX-lea înc. sec. al XX-lea. T. Pallady, Gh. Petrașcu, Șt. Luchian, N. Tonitza</p> <p>54. Arta basarabească a sec. XX Arta basarabească de la începutul sec. XX. Alexandru Plămădeală, Auguste Baillayre, Claudia Cobizev. Școala națională moldovenească de pictură. Mihai Grecu, Valentina Rusu-Ciobanu, Igor Vieru, Ada Zevin, Andrei Sârbu. Grupurile artistice din anii '70-'90. Esti (Existăm), Rugina, Fantom, Zece.</p>
--	--

STRUCTURA PROBEI DE EXAMEN (SCRIS)

În cadrul examenului de bacalaureat / proba de examen (scrsi) elevilor li se va propune un test constituit în baza programei prezentate mai sus, care va conține 5 subiecte, care la rândul lor conțin mai multe sarcini de lucru/itemi și o extindere a aplicării noțiunilor de teorie. Pentru realizarea fiecărui item este rezervat un anumit număr de puncte, consemnat pe foaia de examen, și inclus în baremul de corectare.

Subiectul I. – Timp și spațiu: Concepții și imagini plastice Periodizare, plasarea evenimentului cultural în cadrul contextului istoric, urmărirea evoluției istorice a unui eveniment cultural. Domenii, ramuri, genuri, specii ale artelor vizuale: arte vizuale, arhitectura (Edificii și tipologii), sculptura, pictura, artele decorative, portret, peisaj, natură statică, portret, compoziție, etc.

Subiectul II. – Stiluri, curente artistice, mișcări culturale, reprezentanți și opere: interferențe stilistice între diverse etape în evoluția artelor vizuale, viziune plastică. Legi și canoane, Morfologia și sintaxa plastică, Relația între formă și conținut

Subiectul III. – Reprezentanți și opere: artiști și opere, parcurs biografic, demers și caracteristici plastice. Relația între conceptele dominante în epocă și artele plastice. Causă și efect: determinarea relațiilor de cauzalitate și schimb în contextul culturii spirituale a civilizațiilor istorice, dezvoltarea obiectivă și subiectivă a relației dintre artă și societate, artă și realitatea vizuală, artă și natură, artă și religie, filozofie, literatură; artă-univers, artă și etică, din perspectiva inter- / transdisciplinară.

Subiectul IV. – Limbajul plastic: Morfologia și sintaxa plastică, Elemente de limbaj plastic și mijloace de expresie plastică corelarea cu mesajul plastic, interpretare iconografică și iconologică a operei de artă, stil sau a creației plastice

Subiectul V. – Atitudine și comportament: Aprecierea critică și obiectivă a situațiilor, faptelor și proceselor culturale. Manifestarea atitudinii față de impactul evenimentelor istorice asupra dezvoltării fenomenului artistic în plan național și internațional.

4. EXEMEMPLU DE TEST (SCRIS)

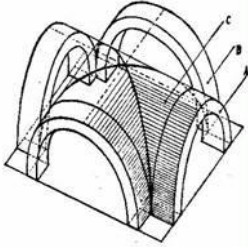
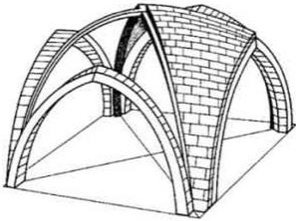
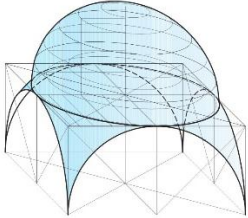
SUBIECTUL I (19 puncte) Legi și canoane ale artei antice

Nr.	Item	Scor	
			
1.	a) _____ c) _____	L 0 1	L 0 1
2.	<i>Determină ramura artelor plastice în care se încadrează operele din imaginile a), b), c):</i> _____	L 0	L 0
3.	<i>Stabilește căror culturi aparțin operele de artă prezentate în imaginile a), b), c):</i> a) _____ b) _____ c) _____	1 2 3	L 2 3
4.	<i>Identifică denumirea corespunzătoare pentru fiecare operă de artă:</i> a) _____ b) _____ c) _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
	<i>Realizează o descriere succintă a fiecărei opere. Vei descrie tematica și modalitatea de reprezentare a formei și a spațiului plastic:</i> a) _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

	b) _____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	c) _____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
_____	3	3	
_____	4	4	

SUBIECTUL II (19 puncte)

Edificii și tipologii

Nr.	Item	Scor	
1.	<p><i>Încercuiește litera din dreptul enunțului corect.</i></p> <p>a) Palatele, templele și ziguratele sumero-akkadiene erau construite din cărămidă uscată la soare.</p> <p>b) <i>Ziguratele</i> din Mesopotamia erau piramide în trepte destinate înmormântării regilor.</p> <p>c) Primii faraoni au fost îngropați în <i>mastabe</i> – construcții cu un etaj și cameră mortuară subterană.</p> <p>d) Arhitectul <i>Imhotep</i> a construit piramida de la Sakkarah.</p> <p>e) Interferența artei etrusce și grecești a dus la formarea artei romane.</p> <p>f) <i>Mausoleul din Halicarnas</i> este un monument de referință pentru arta Romei antice.</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2.	<p><i>Identifică cărui stil aparțin sistemele de acoperire prezentate în imaginile de mai jos:</i></p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>a) _____ b) _____ c) _____</p>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3.	<p><i>Prezintă o descriere succintă a evoluției sistemelor de acoperire utilizate în cadrul arhitecturii religioase medievale.</i></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

4.	_____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

	<i>Realizează o analiză comparativă a modificărilor survenite asupra planului bazilical din diferite stiluri europene medievale, argumentând răspunsul prin intermediul unui edificiu semnificativ pentru fiecare stil.</i>		

SUBIECTUL III (24 puncte)
Relația între formă și conținut

Nr.	Item	Scor	
	a) b) c)		
1.	Identifică denumirile și autorii operelor din imaginile a), b), c):	L 0	L 0
	a) _____	1 2	1 2
	b) _____	3 4	3 4
	c) _____	5 6	5 6
2.	Stabilește stilul în care se încadrează fiecare operă prezentată în imaginile a), b), c):	L 0	L 0
	a) _____ b) _____ c) _____	1 2	1 2
		3	3
3.	Descifrează caracterul moralizator al picturilor prezentate în imaginile a), b), c), corelat cu limbajul plastic:		
	a) _____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
	b) _____		

		L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
	c) _____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5

SUBIECTUL IV (22 puncte)
Relația între conceptele dominante în epocă și artele plastice

Nr.	Item	Scor	
1.	<i>Descrie particularitățile picturii realiste din secolului al XIX-lea, având în vedere tematica și modalitatea de reprezentare a formei.</i>	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
2.	<i>Identifică momentele de constituire ale modernității în opera lui Edouard Manet.</i>	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
3.	<i>Descrie modul de reprezentare a lumii în pictura impresionistă, având în vedere: spațiul, forma, lumina și culoarea.</i>	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
	_____	5	5
	_____	6	6

4. Prezintă diferențele de viziune plastică între pictura academică și cea preraphaelită, argumentând răspunsul prin intermediul unei opere semnificative pentru fiecare stil.		
	L	L
	0	0
	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6

SUBIECTUL V (16 puncte)

Interpretare iconografică și iconologică a unui stil sau a creației plastice

Item	Scor	
Elaborează un eseu cu genericul: „Arta oficială” și „Arta alternativă”		
În elaborarea eseului te vei referi la:		
<ul style="list-style-type: none"> o epocă istorică (<i>la alegere</i>) și descrierea particularităților de bază ale acesteia; factorii extra-estetici, care au contribuit la apariția și dezvoltarea tendințelor estetice; analiza comparativă a limbajelor plastice ale celor două tendințe; artiștii reprezentativi și operele de referință din artă națională/ internațională (<i>ramura artelor plastice la alegere</i>); statutul și rolul artistului în contextul epocii respective; actualitatea / perspectivele / viziunea personală față de tendințele menționate. 		
	L	L
	0	0
	1	1
	2	2
	3	3
	4	4
	5	5
	6	6
	7	7
	8	8
	9	9
	10	10
	11	11
	12	12
	13	13
	14	14

	<i>pentru fiecare operă de artă:</i>	denumire corectă. Total 3 puncte	<i>c) Paleta lui Narmer</i>
4.	<p><i>Realizează o descriere succintă a fiecărei opere. Vei descrie tematica și modalitatea de reprezentare a formei și a spațiului plastic:</i></p> <p>a)</p>	<p>2p. pentru descrierea temei; 1p. pentru descrierea modalității de reprezentare a formei; 1p. pentru descrierea spațiului plastic.</p> <p>Total 4 puncte</p>	<p>Stela Victoriei lui Naram-Sin. Numele lui Naram-Sin se traduce „Regele celor patru sferturi”, însemnând „Conducătorul lumii”. Stela lui Naram-Sin comemorează victoriile regelui asupra populațiilor din Zagros. Reprezentarea zeilor ca imagini de stele apar în vârful stelei. Faptul că Naram-Sin a băgat o sulită prin gâtul unui inamic ar putea indica actul unui sacrificiu pentru zei. Poziția lui Naram-Sin în relațiile cu zeii de sus și cu oamenii de dedesubt este deosebit de semnificativă – el este la jumătatea distanței dintre soldații săi (simpli muritori) și zei. Nu numai că el însuși este un zeu pe pământ, ci și intermediarul oamenilor dintre ei și ceilalți zei. Regele are, numeroase însemne, care semnifică statutul și autoritatea sa: casca cu coarne, anterior purtată doar de zei, arată statutul său de zeu și poartă numeroase arme, sulite și un arc. Naram-Sin este cea mai proeminentă figură, mai înaltă decât soldații săi disciplinați, reprezentați sub el, urcând muntele, în timp ce el calcă pe unul dintre dușmanii săi căzuți, alții cer milă. Reprezentare simbolică cu intenții de sugerare a tridimensionalității spațiului.</p>
	b)	<p>2p. pentru descrierea temei; 1p. pentru descrierea modalității de reprezentare a formei; 1p. pentru descrierea spațiului plastic.</p> <p>Total 4 puncte</p>	<p>Friza sculpturală Călăreții în galop de pe templul Partenon, Fidias, ne oferă o idee clară a caracteristicilor constituirii unui relief clasic. Friza este decorată cu numeroase figuri de oameni care umblă, călăresc cai sau merg în care, transportă coșuri cu daruri sau animale de sacrificiu etc., întreaga friză are o unitate ritmică și plastică: friza începe cu scene de pregătire a călăreților pentru procesiune; mișcările calme ale tinerilor; care își leagă sandalele sau curăță caii; cai, care stau pe picioarele posterioare. Șirul călăreților în galop ne prezintă o varietate infinită de mișcări similare, dar nu repetitive ale unor figuri individuale, diferite ca aspect, motivul mișcării se dezvoltă tot mai rapid, începe procesiunea, apoi încetinește, figurile se mișcă mai aproape, fuzionându-se sau spațiul dintre ele se extinde. Ritmul asemănător valului pătrunde întreaga friză. Reprezentare mimetică, conform idealului frumuseții clasice a grecilor.</p>
	c)	<p>2p. pentru descrierea temei; 1p. pentru descrierea modalității de reprezentare a formei; 1p. pentru descrierea</p>	<p>Paleta lui Narmer este sculptată sub formă de scut, realizată în timpul Vechiului Regat al Egiptului. Este cea mai veche reprezentare monumentală a oricărui faraon: sculpturile de pe paletă prezintă evenimente din viața regelui Narmer, considerat conducătorul fondator al Egiptului dinastic. Paleta lui Narmer are reprezentat pe o fațetă glorificarea puterii faraonului, autoritatea lui suverană; pe cealaltă fațetă sunt prezentate teme simbolice cu caracter mitologic aranjate pe registre etajate; paleta Narmer, este o manifestare a unei imagini comune între conducători: regele învingându-i pe</p>

	spațiului plastic. Total 4 puncte	dușmanii săi, motivul acesta a rămas un simbol important în regate vechi, mijlocii și noi și este, fără îndoială, un simbol mondial al conducătorilor. Figurile sunt reprezentate conform legii frontalității, spațiul simbolic, reprezentat prin etajare.
--	---	--

SUBIECTUL II (19 puncte)

Edificii și tipologii

Nr. d/o	Item	Scor	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<i>Încercuiește litera din dreptul enunțului corect.</i>	Câte 1p. pentru fiecare răspuns corect. Total 4 puncte	a); c); d); e)
2.	<i>Identifică cărui stil aparțin sistemele de acoperire prezentate în imaginile de mai jos:</i>	Câte 1p. pentru fiecare răspuns corect. Total 3 puncte	<i>Stilul romanic</i> <i>Stilul gotic</i> <i>Stilul bizantin</i>
3.	<i>Prezintă o descriere succintă a evoluției sistemelor de acoperire utilizate în cadrul arhitecturii religioase medievale.</i>	Pentru fiecare stil (total 3 stiluri) se vor acorda câte 2p. Total 6 puncte	Stilul bizantin – Biserici, mănăstiri. <i>sistemele de acoperire:</i> șarpanta aparentă, <i>Sant'Apollinare Nuovo</i> , <i>Sant'Apollinare in Classe</i> , Ravenna; cupola: <i>Mausoleul lui Teodoric</i> , Ravenna; cupola pe pendentive: <i>Sfânta Sofia</i> , Constantinopol Stilul romanic – biserici, mănăstiri. <i>Sistemul de acoperire:</i> în funcție de materialul folosit, era șarpanta aparentă (lemn) și bolta romanică (piatră), <i>Mănăstirea de la Cluny</i> Stilul gotic – catedrale. <i>Sistemul de acoperire:</i> utilizarea arcului frânt, ascuțit (obținut din intersecția a 2 segmente de cerc) care permite o acoperire mai îngustă decât arcul semicircular; utilizarea bolții arcuite pe carcasă de ogive și nervuri; boltă sprijinită pe 2 arcuri diagonale care se intersectează în „cheia bolții”; <i>Notre Dame</i> , Paris
4.	<i>Realizează o analiză comparativă a modificărilor survenite asupra planului bazilical din diferite stiluri europene medievale, argumentând răspunsul prin intermediul unui edificiu semnificativ pentru fiecare stil.</i>	<i>Se vor acorda puncte pentru fiecare stil, după cum urmează:</i> câte 1 p. pentru prezentarea modificărilor planului; total 3 p. Câte 1 p. pentru un exemplu prezentat corect: total 3p. 3p.+3p.= 6p. Total 6 puncte	Stilul bizantin – planul bazilical, plan central, plan în cruce greacă, plan în cruce latină, octogonal; s-a simțit nevoia creării unui tip nou de așezământ religios care să permită primirea unui mare număr de credincioși în incinta bisericilor; cel mai bine răspundea exigențelor tipul de bazilică acoperită de o cupolă, părțile componente ale planului bazilical bizantin: absidă, transept, naos/naava centrală, 2 nave laterale, pronaos/nartex, ezonartex, exonartex și atrium. Ex. <i>Vechea Bazilică Sf. Petru</i> , Roma; <i>Catedrala Sfânta Sofia</i> , Constantinopol. Stilul romanic – planul bazilical. Elementele componente: o navă centrală, 2-4 nave laterale, 1-2 transepte, absidă, absidiolate, deambulatoriu. Ex. catedralele din Toulouse, Mainz, Worms. Stilul gotic – planul bazilical. Datorită noului sistem de acoperire, bazat pe arcul frânt și bolta în cruce pe ogive, prezența arcelor butante la exterior, care înlocuiesc

		<p>contraforții masivi și zidurile cu greutate excesivă; s-au construit edificii mai înalte, mai zvelte, cu pereți ușori, perforați de ferestre mai mari decorate cu vitralii, prevăzute cu retrageri succesive, cu portaluri monumentale, cu rozase pe fațade și cu turnuri fleșă foarte elansate. Planul catedralei devine mai omogen și mai integrat față de cel romanic. Ex. Catedrala din Amiens, Chartres, Paris, Köln.</p>
--	--	--

SUBIECTUL III (24 puncte)

Relația între formă și conținut

Nr. d/o	Item	Scor	Răspunsuri corecte/posibile
1.	Identifică denumirile și autorii operelor din imaginile a), b), c):	Câte 1p. pentru fiecare denumire corectă a operei; Câte 1p. pentru fiecare nume corect a autorului. 2p.(a)+2p.(b)+2p.(c)=6p. Total 6 puncte	a) <i>Scamatorul/Șarlatanul</i> , Hieronymus Bosch b) <i>Trișorul cu asul de caro</i> , Georges de la Tour c) <i>Căsătoria la modă/Contractual nupțial</i> , William Hogarth
2.	Stabilește stilul în care se încadrează fiecare operă prezentată în imaginile a), b), c):	Câte 1p. pentru fiecare răspuns corect. 1p.x3 (a, b, c)=3p. Total 3 puncte	a) Renaștere b) Baroc c) Rococo
3	Descifrează caracterul moralizator al picturilor prezentate în imaginile a), b), c), corelat cu limbajul plastic: a)	2p. pentru descifrarea caracterului moralizator al picturii; 2p. pentru relatarea manierei de pictură a autorului; 1p. pentru elucidarea limbajului plastic în opera propusă. Total 5 puncte	Scamatorul/Șarlatanul , autor Hieronymus Bosch; tabloul ne călăuzește în lumea teatrului, suntem părtașii unui vodevil; compoziția este simplă, acțiunea se desfășoară la două capete ale unei mese masive de lemn. La un capăt, scamatorul prezintă trucuri cu niște bile, bufnița din coșul care îi atârnă la șold simbolizează lumea misterioasă a magiei negre. La capătul opus, figura cea mai importantă este neîncrezătorul (scepticul) păcălit, care poartă o cheie decorativă, simbol al bogăției. Călugărul din spatele lui, făcându-se că se uită la cer, îi sustrage punga cu bani. Figura călugărului-hoț este o aluzie la lăcomia clericilor. Un copil cascadează gura pe lângă sceptic, ține în mână o morișcă, ce indică că roata norocului se învâрте, e schimbător. Se evidențiază talentul zeflemist al lui Bosch; farsa grotescă medievală, în care clericii și credincioșii sunt supuși criticii în egală măsură.
	b)	2p. pentru descifrarea caracterului moralizator al picturii; 2 p. pentru relatarea manierei de pictură a	Trișorul cu asul de caro ; autor Georges de la Tour; reprezintă tema jocului de cărți ca o tentă moralizatoare. Tensiunea, care domnește aici, jocul intrigant al privirilor, compoziția perfectă denotă tabloului o atmosferă ușor pesimistă și melancolică. Tânărul elegant îmbrăcat în curând va fi înșelat de cei trei complici (o curtezană, servitoarea ei și un jucător de cărți, care ascunde /scoate cărțile de sub centură).

		autorului; 1p. pentru elucidarea limbajului plastic în opera propusă. Total 5 puncte	La Tour reușește să reprezinte minuțios broderiile, atlasul, penele etc.; naivul tânăr nu bănuiește că totul a fost aranjat/planificat dinainte.
	c)	2p. pentru descifrarea caracterului moralizator al picturii; 2 p. pentru relatarea manierei de pictură a autorului; 1p. pentru elucidarea limbajului plastic în opera propusă. Total 5 puncte	Căsătoria la modă/contractual nupțial , autor William Hogarth, acțiunea din tablou are loc într-un salon decorat cu picturile lui Tiziano și Caravaggio. Un arhitect cu un plan în mână privește pe fereastră clădirea a cărei construire a cauzat falimentul stăpânului casei. Acesta însă îi prezintă cu mândrie negustorului bogat (viitorul socru) arborele său genealogic. Mirele stă plictisit lângă proaspăta lui soție, care ascultă distrată explicațiile avocatului. Hogarth pictează deseori perechi de câini, de data asta câinii legați unul de altul, dar complet indiferenți reflectă imaginea tinerilor soți.

SUBIECTUL IV (22 puncte)

Relația între conceptele dominante în epocă și artele plastice

Nr. d/o	Item	Scor	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<i>Describe particularitățile picturii realiste din secolului al XIX-lea, având în vedere tematica și modalitatea de reprezentare a formei.</i>	1p. pentru definirea curentului artistic; 2p. pentru relatarea tematicii; 2p. pentru modalitatea de reprezentare a formelor. Total 5 puncte	Realismul – reacție antiromantică ia forma realismului, apare în 1850 (Franța, Anglia, Germania); Realismul este o ideologie estetică, în care se pune accentul pe relația dintre artă și realitate ; instrumentul indispensabil al realismului este observarea atentă a realității și reflectarea ei veridică , obiectivă în creație; fondator Gustave Courbet – pictor al scenelor sociale, subiectul devenea într-o operă de artă secundar, tematica ține de perceperea artistului; Școli de pictură realistă au funcționat la Barbizon, Fontainebleau, C. Corot, J. F. Millet, Th. Rousseau, J. Dupré, pânzele lor reprezintă natura reală, nearanjată, vegetația etc.
2.	<i>Identifică momentele de constituire ale modernității în opera lui Eduard Manet.</i>	1p. pentru definirea curentului artistic; 2p. pentru relatarea tematicii; 2p. pentru modalitatea de reprezentare a formelor. Total 5 puncte	Opera lui Eduard Manet , remarcabil exponent al artei pre-impressioniste franceze, se încadrează în normele picturale impuse de curent, prezintă lumea sub forma unor efecte de lumină, redată prin tonuri clare, trasate în tușe mari ; aspectele din natură apar ca o alternanță de pete luminoase și întunecate, care se pun reciproc în valoare. Sub influența creațiilor italiene, spaniole, olandeze, Manet își perfecționează stilul; Lucrările lui au fost întâmpinate cu rezerve de opinia publică/critici; criticile se datorau noutății artei sale; tabloul „Dejunul pe iarbă”, inspirat din tabloul venețianului Giorgione și „Olympia”(inspirat de la Tiziano) stârnește nemulțumiri, principalul neajuns că lipsise personajele de trăsăturile clasice ; Manet introduce în pictură un raport precis între culoare și lumină;
3.	<i>Describe modul de reprezentare a lumii în</i>	1p. pentru descrierea tematicii; 1p.	Impresionismul (<i>Impression, soleil levant</i>) este o mișcare artistică, apărută în Franța și care marchează desprinderea artei moderne de academismul tradițional.

	<i>pictura impresionistă, având în vedere: spațiul, forma, lumina și culoarea.</i>	pentru descrierea tehnicilor și materialelor de lucru; 1p. pentru descrierea spațiului; 1p. pentru descrierea formei; 1p. pentru descrierea luminii; 1p. pentru descrierea culorilor. Total 6 puncte	Pictura impresionistă s-a dezvoltat în perioada cuprinsă între 1867 și 1886, caracterizată prin concentrarea asupra impresiilor produse de o scenă sau de un obiect, asupra mobilității fenomenelor, mai mult decât asupra aspectului stabil și conceptual al lucrurilor, preferând pictura în aer liber și folosind o cromatică pură și tușe fine de penel pentru a simula lumina reală; umbra este colorată; paleta coloristică este dominată de tonuri vii, armonizate; amestecul de culori se produce pe pânză (nu pe paletă), vopseaua se aplică în linii, virgule, așa încât ele să se combine de la o anumită distanță, fiind un melanj de fire și trăsături de culoare; <i>Impresionismul</i> își propune să depășească convențiile impuse de Academiiile de artă, fiind criticați de consumatorii de artă; reprezentanți: C. Pissarro, C. Monet, A. Sisley, E. Degas, Au. Renoir, Berthe Morisot.
4.	<i>Prezintă diferențele de viziune plastică între pictura academică și cea preraphaelită, argumentând răspunsul prin intermediul unei opere semnificative pentru fiecare stil.</i>	2p. pentru particularitățile picturii academice; 2p. pentru particularitățile picturii preraphaelite; câte 1p. pentru fiecare operă semnificativă pentru fiecare stil. (1+1)=2p. Total 6 puncte	Pictura academică (Franța), „ <i>arta eternă</i> ” după normele artistice oficiale impuse de Academiiile de pictură, care asigurau monopolul formării profesionale ale pictorilor/sculptorilor etc; care se bazează pe un desen și un colorit similare exercițiilor de școală de artă sau de atelier; pictura academică reproduce un „ <i>model clasic</i> ” și renunță la orice inovație artistică; astfel, operele realizate poartă amprenta „ <i>academismului</i> ”, se expuneau în Saloanele oficiale; Artiștii reprezentativi: William-Adolphe Bouquereau, Tomas Couture, Hans Makat, Leon Bazille Perrault etc. Opere de referință: A. Cabanel, <i>Nașterea lui Venus</i> ; Émile Munier, <i>Portrete</i> etc. Pictura preraphaelită (Anglia), răscoală împotriva academismului, metodei care derivă din arta lui Rafael; numiți <i>preraphaeliți</i> ironic; aveau dorința de a-și defini propria viziune creatoare, sursa de inspirație: doctrina creștină a Evului Mediu, scenele cotidiene ale vieții moderne, subiecte din literatură; Reprezentanți: William Holman Hunt, John Everett Millais, Dante Gabriel Rossetti, Edward Burne-Jones. Opere de referință: W. H. Hunt <i>Țărmurile noastre englezești</i> ; J. E. Millais <i>Ofelia</i> ; D. G. Rossetti <i>Beata Beatrix</i> etc

SUBIECTUL V (16 puncte)

Interpretare iconografică și iconologică a unui stil sau a creației plastice

Nr. d/o	<i>Elaborează un eseu cu genericul: „Arta oficială” și „Arta alternativă”</i>						
	În elaborarea eselui te vei referi la: Scor total 16 puncte						
1.	o epocă istorică (<i>la alegere</i>) și descrierea particularităților de bază ale acesteia;	L	0	1	2		
2.	factorii extra-estetici, care au contribuit la apariția și dezvoltarea tendințelor estetice;	L	0	1	2		
3.	analiză comparativă a limbajelor plastice ale celor două tendințe;	L	0	1	2	3	4
4.	artiști reprezentativi și opere de referință din artă națională/ internațională (<i>ramura artelor plastice la alegere</i>);	L	0	1	2	3	4

5.	statutul și rolul artistului în contextul epocii respective;	L	0	1	2		
6.	Actualitatea / perspectivele / viziunea personală față de tendințele menționate.	L	0	1	2		

5. PROBA PRACTICĂ DE PROFIL

Compoziția este disciplină, dar și genul de artă care valorifică cel mai mult capacitatea creativă a elevilor. Compoziția (din latină – compositio) - aranjament, compus, unitate a formelor (semne iconice sau abstracte) și a spațiilor (intervalelor) dintre ele, obținută aparent spontan, pe baza unei idei plastice de dispunere-ordonare a acestora. Studiul compoziției în școlile de arte/arte plastice implică un traseu metodic și sistematic, în care o idee adună căutările compoziționale spre un scop final – compoziția plastică. Cunoscând elementele de limbaj plastic, mijloacele de expresie specifice, motivele decorative și semnificația lor, tehnicile și materialele de lucru, schemele compoziționale, elevii vor putea realiza diferite tipuri de compoziții, cum ar fi: compoziție deschisă, închisă, statică, dinamică, volumetrică etc. La crearea compozițiilor plastice se vor utiliza materiale, instrumente și tehnici de artă specifice disciplinelor Desen, Pictură, Arta decorativă și Sculptură, și altele.

Unități de competență	Unități de conținut	Rezultatele învățării
Inițiere în compoziție		
Determinarea tipurilor de compoziții, clasificarea și particularitățile lor: - definirea noțiunii de compoziție; - analiza tipurilor de compoziții; - compararea construirii compoziționale pe suprafață.	Compoziție plastică. Definiția și particularitățile compoziției plastice Compoziție decorativă. Definiția și particularitățile compoziției decorative Compoziție figurativă și nonfigurativă Compoziție plană frontală și volumetrică	Aplicarea principiilor și legităților compoziționale. Alegerea elementelor de limbaj plastic la crearea unei compoziții; Realizarea compoziției conform tematicii propuse; Reproducerea formelor în compoziție prin stilizare. Organizarea suprafețelor în compoziție. Rezolvarea cromatică a compoziției Identificarea integrității și originalității compoziționale Elaborarea și finisarea lucrării în timpul acordat. Implementarea mijloacelor de
Elemente de limbaj plastic		
Selectarea elementelor de limbaj plastic la crearea unei compoziții: - aprecierea punctelor pe suprafață; - aranjarea liniilor pe suprafață; - obținerea petelor pe suprafață. - generalizarea elementelor de punct, linie și pată.	Punctul - element de limbaj plastic. Definiția punctului, caracterul fundamental. Metode de obținere a punctelor prin stropire, colaj, pulverizare, prezentare grafică, trafaret. Linia - element de limbaj plastic. Definiția liniei, caracterul fundamental. Caracterizarea plastică a liniei în funcție de traiectorie, lungime, grosime, poziție, grupare, succesiune. Asamblarea liniilor în câmpul imaginii artistice.	

	<p>Pata - element de limbaj plastic.</p> <p>Definiția petei, caracterul fundamental.</p> <p>Caracteristica generală a petei plate, decorative și picturale.</p> <p>Diferențierea petelor după formă, mărime, culoare/valoare, volum, intensitate.</p> <p>Modalități de obținere a petelor prin fuzionarea culorilor, transparență, nuanțe, modulare de culoare, monocromie (ton în ton), grizare, tușare grafică.</p> <p>Punctul, linia și pata în compoziție.</p>	<p>expresie plastică în compoziție</p> <p>Analizarea principiilor de organizare a compoziției.</p> <p>Aplicarea metodelor de transformare artistică în compoziție.</p> <p>Crearea conceptului realist/ stilizat în compoziție.</p>
Culoarea-mijloc artistic în realizarea compoziției		
<p>Identificarea proprietăților culorilor, combinarea și generalizarea lor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentarea culorilor; - clasificarea culorilor cromatice; - prepararea culorilor; - clasificarea culorilor acromatice; - contrastele cromatice; - analiza griurilor; - implementarea nuanței și siluetei în compoziție. 	<p>Culorile și caracterizarea lor.</p> <p>Culorile spectrale și pigmentare.</p> <p>Culorile cromatice, clasificarea culorilor cromatice în culorile primare, binare gradul I, gradul II și terțiare.</p> <p>Culorile acromatice, degradeul culorilor acromatice.</p> <p>Cercul cromatic (Itten).</p> <p>Contrastele cromatice: contrastul culorilor pure, clarobscur, cald-rece, de calitate, de cantitate, simultan, complementar.</p> <p>Nuanța, silueta.</p> <p>Griurile cromatice și acromatice.</p> <p>Amestecul fizic dintre culorile cromatice cu alb și negru.</p>	
Principii de organizare a compoziției		

<p>Analizarea tipurilor de compoziții, crearea lor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recunoașterea tipurilor de ritm; - crearea compozițiilor ritmice. - analizarea compoziției simetrice și compoziției asimetrice. - importanța echilibrului în compoziție. 	<p>Ritmul. Definiție. Proprietățile ritmului.</p> <p>Ritmul simplu, cadența ritmică de tact simplu.</p> <p>Ritmul dinamic, cadență ritmică de tact dinamic.</p> <p>Ritmul alternativ(compus), cadență ritmică de tact alternativ.</p> <p>Simetria/ asimetria în compoziție.</p> <p>Echilibrul, (intuitiv, rațional).</p> <p>Interacțiunea formelor și culorilor în procesul realizării echilibrului.</p>	
Modalități de organizare a compoziției		
<p>Organizarea suprafețelor în compoziție.</p> <ul style="list-style-type: none"> - formarea principiului de integritate în compoziție; - prezentarea centrului compozițional; - recunoașterea tipurilor de compoziție deschisă și închisă; - crearea compoziției statice și dinamice. 	<p>Integritatea în compoziție</p> <p>Centrul compozițional</p> <p>Compoziție deschisă/închisă</p> <p>Compoziție statică/dinamică</p> <p>Compoziție statică, (verticală, orizontală, diagonală, în cerc, combinată, etc.)</p> <p>Compoziție dinamică cu cadență de tact ritmic, (aspirativă, cinetică sau combinată)</p>	
Armonia culorilor		
<p>Analizarea particularităților de armonizare a culorilor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea noțiunii de armonie; - implementarea suprafețelor în compoziție prin armonizarea culorilor; - analizarea gamelor cromatice. 	<p>Principii de elaborare a gamelor cromatice</p> <p>Armonia de culori în compoziție</p>	
Mijloace de exprimare în compoziție		
<p>Clasificarea principiilor compoziționale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - principiul de rațional în compoziție; - principiul de irațional în compoziție; - diferențierea principiului de rațional și irațional în compoziție. 	<p>Raționalul în compoziție</p> <p>Iraționalul în compoziție</p>	
Stilizarea în compoziție		
<p>Reproducerea formelor în compoziție prin stilizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geometrizarea formelor; - generalizarea formelor; - deformarea formelor; - construirea formelor. 	<p>Stilizarea prin geometrizare</p> <p>Stilizarea prin generalizare</p> <p>Stilizarea prin deformare</p> <p>Stilizarea constructivă</p>	

	Specializarea	Proba practică de profil	Format	Materiale	Criterii de evaluare
Modă, design interior și design industrial.					
	Design interior	Compoziție - stilizare arhitecturală în baza imaginii propuse	planșa 40x50 lucrarea 25x35	Creion, radieră, hârtie, acuarelă, guaș, temperă, pensule, riglă, echer	1. Aplicarea principiilor și legităților compoziționale; 2. Realizarea stilizării conform imaginii propuse; 3. Organizarea suprafețelor în compoziție; 4. Armonizarea culorilor în baza acordului cromatic; 5. Originalitate și creativitate în elaborarea compoziției; 6. Calitatea realizării și nivelul de finisare.
Artă plastică					
	Grafică	Interpretare creativă a compoziției în baza obiectelor de uz casnic. Se expun 10 obiecte de uz casnic, din care se folosesc nu mai puțin de 3 obiecte pentru realizarea compoziției.	planșa 40x50 lucrarea 30x40	Hârtie acuarelă, creion, tuș, acuarelă, guaș, tempera, pensule, etc.	1. Aplicarea principiilor și legităților compoziționale; 2. Realizarea stilistică și creativă a compoziției conform obiectelor propuse. 3. Organizarea plastică în compoziție; 4. Armonizarea culorilor în baza acordurilor cromatice; 5. Originalitate și creativitate în elaborarea compoziției; 6. Calitatea realizării și nivelul de finisare.
	Pictură	Interpretare creativă a compoziției în baza obiectelor de uz casnic. Se expun 10 obiecte de uz casnic, din care se folosesc nu mai puțin de 3 obiecte pentru realizarea compoziției.	planșa 40x50 lucrarea 40x50	Ulei, acrilic, pânză, carton, carton presat, pensule, etc.	
	Sculptură	Interpretare creativă a compoziției în baza obiectelor de uz casnic. Unde se expun 10 obiecte de uz casnic, din care	planșa 40x50 lucrarea 30x40	Hârtie acuarelă, creion, tuș, acuarelă, guaș, tempera, pensule, etc.	

		se folosesc nu mai puțin de 3 obiecte pentru realizarea compoziției.			
Arte vizuale					
	Prelucrarea artistică a materialelor	Compoziție - stilizare vegetală în baza imaginii propuse	planșa 40x50 lucrarea 25x35	Creion, radieră, hârtie, acuarelă, guaș, temperă, borcan, pensule, riglă	1. Aplicarea principiilor și legităților compoziționale; 2. Realizarea stilizării conform imaginii propuse; 3. Respectarea unității stilistice în stilizare; 4. Armonizarea culorilor în baza acordului cromatic; 5. Originalitate și creativitate în elaborarea compoziției; 6. Calitatea realizării și nivelul de finisare.
	Ceramica artistică	Compoziție - stilizare vegetală în baza imaginii propuse	planșa 40x50 lucrarea 25x35	Creion, radieră, hârtie, acuarelă, guaș, temperă, borcan, pensule, riglă	
	Tehnologii Poligrafice	Compoziție - stilizare vegetală în baza imaginii propuse	planșa 40x50 lucrarea 25x35	Creion, radieră, hârtie, acuarelă, guaș, temperă, borcan, pensule, riglă	
	Tapiserie artistică	Compoziție - stilizare vegetală în baza imaginii propuse	planșa 40x50 lucrarea 25x35	Creion, radieră, hârtie, acuarelă, guaș, temperă, borcan, pensule, riglă	

Anexa 1. Lista operelor de artă recomandate pentru examinare și analiză

1. *Venus* din Wilendorf
2. *Paleta lui Narmer*
3. *Triada Mikerinos*
4. Ansamblul de la Gisech (Sfinxul și piramidele)
5. Templul funerar al faraonului Ramses al II-lea (Abu-Simbel)
6. *Leoaica rănită*

7. Palatul de la Cnossos
8. *Parthenonul*
9. Policlet. *Doriforul*
10. Myron. *Discobolul*
11. *Victoria din Samotrace*
12. *Laocoon*
13. *Columna lui Traian*
14. *Panteonul (Roma)*
15. *Marc Aureliu (statuie ecvestră)*
16. Mănăstirea din Cluny
17. Catedrala și Turnul din Pisa
18. Catedrala Notre - Dame din Paris
19. Baptisteriul din Florența
20. Giotto, *Sărutul lui Iuda; Plângerea lui Cristos*
21. Masaccio, *Adam și Eva izgoniți din Paradis; Plata tributului*
22. Piero de la Francesca, *Întâlnirea regelui Solomon cu regina din Saba*
23. Brunelleschi. Palatul Pitti
24. Alberti. Palatul Rucellai (Florența)
25. Ghiberti. Poarta de Est a Baptisteriului din Florența
26. Donatello. *David (Florența)*
27. Mantegna, *Cristos mort*
28. Verocchio. *Il Colleoni (Veneția)*
29. Botticelli, *Primăvara*
30. Leonardo da Vinci. *Mona Lisa (Gioconda); Madona printre stânci, Cina cea de taină*
31. Michelangelo, *David; Geneza*
32. Rafael, *Școala de la Atena; Madona Sextină*
33. Giorgione, *Venus dormind; Furtuna; Concert câmpenesc*
34. Tizian, *Portretul Papei Paul al III-lea cu nepoții; Sfântul Sebastian*
35. Veronese, *Nunta din Cana*
36. Ian Van Eyck, *Soții Arnolfini; Madona Cancelarului Rolin*
37. Hieronymus Bosch, *Carul cu fân; Grădina desfătărilor*

38. Pieter Bruegel cel Bătrîn, *Vânătorii pe zăpadă; Parabola orbilor*
39. Durer, *Melancolia*
40. Hans Holbein cel Tânăr, *Ambasadorii*
41. Castelul de la Fontainebleau
42. Palatul Luvru
43. Caravaggio, *Cântărețul la lăută, Chemarea Sfântului Matei*
44. El Greco, *Vedere din Toledo pe timp de furtună; Însmormântarea contelui de Orgaz*
45. Velazquez, *Predarea Bredei; Meninele; Portretul Papei Inocențiu al X-lea*
46. Rubens, *Ridicare/Coborârea de pe cruce; Perseu și Andromeda, Răpirea fiicelor lui Leucip*
47. Antonis van Dyck, *Portretul lui Carol I*
48. Frans Hals, *Ofițerii campaniei de archebuzieri ai sf. Gheprghe, Țiganca*
49. Rembrandt, *Întoarcerea fiului risipitor; Rondul de noapte*
50. Vermeer van Delft, *Atelierul pictorului; Doamna citind o scrisoare*
51. Rubliov, *Troița*
52. Nicolas Pousin, *Tancred și Erminia, Împărăția Florei, Păstorii din Arcadia*
53. Iacob Iordans, *Regele bea*
54. Piter de Hooch, *Stăpâna și servitoarea*
55. Gustav Courbet, *Înmormântarea din Ornas*
56. J. L. David, *Jurământul Horașilor*
57. Delacroix, *Libertatea călăuzind poporul*
58. Millet, *Culegătoarele de spice*
59. E. Manet, *Dejunul pe iarbă; Olimpia*
60. Degas, *Balerinele albastre*
61. Renoir, *Portretul Janei Samari, Dejunul vâslașilor*
62. Paul Cezane, *Natură moartă, Muntele Saint Victoire*
63. Paul Gauguin, *Pastorala tahitiană, De unde venim? Cine suntem? Încotro ne îndreptăm?*
64. Vinsent van Gogh, *Cafeneaua de noapte din Arles; Autoportret*
65. Henri Matisse, *Dansul*
66. Pablo Picasso, *Guernica*
67. Nicolae Grigorescu, *Carul cu boi*

68. Ștefan Luchian, *Zugravul*
69. Teodor Aman, *Vlad Țepeș și solii turci*
70. Camil Ressu, *Cosașii odihnindu-se*
71. C. Brâncuși, *Sărutul; Ansamblul de la Târgul Jiu*
72. Auguste Baillayre, *Natură statică cu pești*
73. Igor Vieru, *Noapte de iulie; Sat natal, Fericirea lui Ion*
74. Mihai Petric, *Dimineața în Moldova*
75. M. Grecu, *Istoria unei vieți, Fetele din Ciadâr-Lunga*
76. E. Romanescu, *Turiștii; Sărbătoare în sat*
77. V. Rusu-Ciobanu, *La joc, Citate din istoria artei, Portretul lui Emi Loteanu*